

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 313/2013-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. júna 2013 predbežne prerokoval sťažnosť I. H., toho času vo výkone väzby, zastúpeného advokátom Mgr. M. P., P., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Nitra sp. zn. 2 T/16/2011 z 30. januára 2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1 Tos/16/2013 z 19. februára 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. H. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. apríla 2013 doručená sťažnosť I. H. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 T/16/2011 z 30. januára 2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Tos/16/ 2013 z 19. februára 2013 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“).

V podstatnej časti sťažnosti sťažovateľ uviedol:

„Sťažovateľovi bolo uznesením vyšetrovateľa PPZ ÚBOK T. č. PPZ-87/BOK-Z-2008 zo dňa 25. 6. 2008 vznesené obvinenie pre obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 186 ods. 1, ods. 2 písm. b) ods. 4 písm. a) Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe v ňom uvedenom.

Uznesením Okresného súdu Nitra, sp. zn. 33Tp/54/2009 zo dňa 20. 3. 2009 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre 7 Tpo/11/2009 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a), písm. c) Trestného poriadku. Rozhodnutiu o väzbe predchádzalo zadržanie sťažovateľa justičnými orgánmi v Nemecku na základe európskeho zatýkacieho rozkazu, pričom k zadržaniu došlo dňa 6. 12. 2008 a od tej doby je osobná sloboda sťažovateľa nepretržite obmedzená.

O väzbe sťažovateľa bolo naposledy rozhodnuté Uznesením Okresného súdu Nitra, sp. zn. 2 T/16/2011, zo dňa 30. 1. 2013 v spojení s Uznesením Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1 Tos/16/2013-6208, zo dňa 19. 2. 2013, ktorým súd predĺžil celkovú lehotu väzby sťažovateľa o deväť mesiacov, teda do 20. decembra 2013. ...

Uznesením Okresného súdu Nitra, sp. zn. 2 T/16/2011, zo dňa 30. 1. 2013 v spojení s Uznesením Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1 Tos/16/2013-6208, zo dňa 19. 2. 2013, ktorým bola predĺžená väzba sťažovateľa bolo podľa názoru sťažovateľa porušené právo sťažovateľa na osobnú slobodu zaručenú mu článkom 17 ods. 1, 2 a ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky... ako i článkom 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý bol vyhlásený pod č. 209/1992 Zb. ...

Nezákonnosť a protiústavnosť rozhodnutí Okresného súdu Nitra sp. zn. 2 T 16/2011, zo dňa 30. 1. 2013 v spojení s Uznesením Krajského súdu Nitra, sp. zn. 1 ToS/16/2013-6208 zo dňa 19. 2. 2013 spôsobil až nesprávny postup súdov, nakoľko pri rozhodovaní o väzbe nedodrжали procesný postup v zmysle § 76 ods. 3 Tr. por. a § 192 ods. 4 Tr. por., kde zákon

jednoznačne upravuje lehoty v rámci ktorých je prvostupňový a druhostupňový súd povinný o väzbe rozhodnúť.

Uvedené pochybenie je výsledkom chybného stanoveného dátumu od ktorého reálne začala plynúť lehota väzby sťažovateľa, čo namietal v ústavnej sťažnosti zo dňa 22. 2. 2013...

Sťažovateľ už legitimitu jeho väzby ako výrazného zásahu do jeho osobnej slobody namietal sťažnosťou zo dňa 22. 2. 2013 podanou na Ústavný súd SR, kde namietal spôsob určenia začiatku lehoty väzby súdmi, ktoré o jeho väzbe rozhodovali...

... Súdny rozhodujúce o väzbe však bez existencie rozhodnutia o nezapočítaní jeho väzby v cudzine rozhodli, že väzba mu bude počítaná až od 20. 3. 2009, tiež vo svojich rozhodnutiach uviedli, že celková lehota väzby mu uplynie 20. 3. 2013, čiže sťažovateľ legitímne očakával svoje prepustenie najneskôr 20. 3. 2013, avšak väzba sťažovateľa ďalej pokračuje. Tieto skutočnosti vyplývajú aj z uznesenia Okresného súdu v Nitre, spi. zn. 2 T 16/2011, zo dňa 17. 8. 2012, kde okresný súd zamietol I. H. žiadosť o prepustenie z väzby a tiež neprijal písomný sľub obžalovaného... K porušeniu zásady proporcionality OS Nitra v konaní o väzbe 2 T 16/2011 dňa 17. 8. 2012 konštatoval, že maximálne prípustná lehota väzby 48 mesiacov končí dňom 20. 3. 2013 na druhej strane dňa 30. 1. 2013 súd nemal problém predĺžiť lehotu väzby o deväť mesiacov do 20. 12. 2013. V kontexte vyjadrenia OS Nitra zo dňa 17. 8. 2012 sa jeho následné rozhodnutie predĺžiť maximálne prípustnú lehotu o deväť mesiacov javí ako nelogické, neprimerané a porušujúce zásady proporcionality zakotvenú v čl. 13 ods. 4 Ústavy SR. Toto tvrdenie sťažovateľa je umocnené samotným účelom inštitútu väzby, ktorá nesmie mať odplatný ani sankčný charakter. Zároveň jej trvanie nesmie presiahnuť nevyhnutnú mieru. Podľa sťažovateľa toto dodržané nebolo, čím bola porušená proporcionality jeho väzby...

Napokon sa sťažovateľ tiež domnieva, že pre aplikáciu § 76a Trestného poriadku nie sú splnené ani materiálne podmienky, keďže nie je splnená podmienka, že by trestné stíhanie nemohlo byť skončené pre obtiažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov, ani podmienka, že prepustením sťažovateľa hrozí zmarenie alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania. Porušovateľ 1) v odôvodnení rozhodnutia o predĺžení väzby označil trestnú vec sťažovateľa za obtiažnu, poukazujúc na jej zložitú, komplikovanú a tým aj časovú náročnosť náležitého zistenia skutkového stavu veci, ale tiež počtom

obžalovaných a realizáciou ich procesných práv. Sťažovateľ má za to, že neskončenie veci ani viac ako 4,5 roka po vznesení obvinenia voči nemu nemožno odôvodňovať zložitou a komplikovanosťou veci a najmä poukazuje na to, že realizáciu procesných práv obvinených nemožno považovať za dôvod obtiažnosti, v dôsledku ktorého by sťažovateľ nemohol byť prepustený na slobodu, t. j. bol by poškodzovaný v dôsledku uplatnenia svojich procesných práv, resp. v dôsledku uplatnenia procesných práv inými spoluobžalovanými. K tomuto treba ešte doplniť fakt, že súd sťažovateľovi odoprel realizáciu svojho práva na obžalobu v rámci dokazovania na hlavnom pojednávaní tým, že odmietol vykonať výsluchy svedkov, ktorých sťažovateľ pokladá za kľúčových, čo do preukázania svojej nevinoty. Toto odmietnutie sa v súčasnej dobe sa stalo aj dôvodom, pre ktorý sťažovateľ podstupuje protestnú hladovku v ÚVTOS nemocnici pre obv. a ods. v T ...

Trvanie väzby počnúc od 7. 12. 2012 považuje sťažovateľ za nezákonné, na čo poukázal vo svojej žiadosti o prepustenie z väzby zo dňa 7. 12. 2012, avšak porušovatelia 1) a 2), ako všeobecné súdy príslušné o tejto veci rozhodnúť, nezákonný stav neodstránili, keď túto žiadosť o prepustenie z väzby Uznesením Okresného súdu Nitra, sp. zn. 2 T/16/2011, zo dňa 14. 12. 2012 v spojení s Uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1 Tos/135/2012-6000, zo dňa 8. 1. 2013 zamietli. Nelegitimita väzby sťažovateľa naďalej pretrváva a je predlžovaná ďalším rozhodnutím porušujúcim základné práva sťažovateľa namietané touto sťažnosťou, keďže k predĺženiu došlo v rozpore so zákonom, základnými zásadami trestného konania a právom sťažovateľa zaručeným mu Ústavou SR a Dohovorom...

S rozhodnutím všeobecných súdov o predĺžení celkovej lehoty väzby sťažovateľa sa nemožno stotožniť, keďže vychádzajú z nesprávnej aplikácie ustanovení Trestného poriadku o väzbe, v dôsledku čoho nie je splnená ústavnoprávna podmienka zásahu do práva na osobnú slobodu zákonným spôsobom.

Ďalšie trvanie väzby je nezákonným a predstavuje hrubé porušenie práva sťažovateľa na osobnú slobodu zaručeného mu čl. 17 ods. 1 Ústavy SR, práva na pozbavenie osobnej slobody len spôsobom, ktorý ustanoví zákon zaručeného mu čl. 17 ods. 2 Ústavy SR a tiež práva vzatia do väzby iba na čas ustanovený zákonom zaručeného v čl. 17 ods. 5 Ústavy SR. ...

Sťažovateľ na nezákonnosť jeho ďalšieho trvania väzby nad prípustnú celkovú lehotu väzby poukazoval pri rozhodovaní súdu o predĺžení väzby, avšak neúspešne, čím bolo

porušené jeho právo na pozbavenie osobnej slobody len zákonným spôsobom zaručené mu článkom 5 ods. 1 písm. c) Dohovoru a tiež právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania zaručené mu článkom 5 ods. 3 Dohovoru a právo byť prepustený, ak je pozbavenie slobody nezákonné, zaručené čl. 5 ods. 4 Dohovoru...

V prípade sťažovateľa všeobecné súdy zlyhali, keď trvanie väzby po uplynutí zákonom ustanovenej celkovej lehoty väzby považujú za legitímne a námietky sťažovateľa proti predĺženiu väzby neakceptovali. Všeobecné súdy by mali byť v porovnaní s ústavným súdom primárnymi ochrancami ústavnosti. Pri svojom rozhodovaní, t. j. i pri rozhodovaní o väzbe, resp. prepustení z nej, rozhodujú podľa Trestného poriadku, avšak pri svojom postupe musia brať do úvahy tiež to, aby neporušili právo osoby vo výkone väzby priznané jej Ústavou Slovenskej republiky ako i Dohovorom. ...

Čl. 17 ods. 1, ods. 2, ods. 5 Ústavy SR sú porušené Uznesením OS Nitra v konaní o väzbe 2 T 16/2011 v spojení s Uznesením KS Nitra sp. zn. 1 Tos/16/2013, zo dňa 19. 2. 2013 a z toho dôvodu, že druhostupňový súd sa nevysporiadal so všetkými námietkami a novými skutočnosťami, ktoré sťažovateľ prostredníctvom svojho obhajcu uviedol v odôvodnení sťažnosti zo dňa 31. 1. 2013. V sťažnosti možno uviesť skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli známe v prvostupňovom konaní. Sťažovateľ v uvedenom písomnom odôvodnení spochybnil uplatnenie § 76 písm. a) Tr. por. a zároveň obsírne protiargumentoval proti dôvodom väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a), c), pre ktoré bol vzatý do väzby. Sťažovateľ ďalej žiadal, aby popri zrušení uznesenia Okresného súdu Nitra 2 T 16/2011 zo dňa 30. 1. 2013 rozhodol aj o jeho prepustení z väzby na slobodu. Čiže sa nedožadoval len prehodnotenia výroku Okresného súdu Nitra, ale uplatnil aj svoje právo v zmysle § 79 ods. 3 Tr. por., čo bolo podľa názoru sťažovateľa potrebné vyhodnotiť ako novú skutočnosť s ktorou sa Krajský súd následne nevysporiadal.

Podľa sťažovateľa KS Nitra so svojom uznesení 1 ToS/16/2013, zo dňa 19. 2. 2013 nevenoval jeho sťažnosti primeranú pozornosť a na argumenty a nové skutočnosti nedal adekvátnu odpoveď, naviac súd nerešpektoval ustanovenia Trestného poriadku, ktoré vykonávajú završenie procesu rozhodovania o väzbe a tým zabezpečujú uplatnenie čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy. Súd zároveň porušil čl. 2 ods. 2 Ústavy SR.

V predmetnej veci sťažovateľ využil právne prostriedky upravené Trestným poriadkom, keď na neverejnom zasadnutí Okresného súdu Nitra dňa 30. 1. 2013

ako i sťažnosťou podanou proti rozhodnutiu porušovateľa 1) proti predĺženiu väzby ústavnosť predĺženia väzby namieta, avšak všeobecné súdy neposkytli ochranu jeho právam, keď Uznesením Okresného súdu Nitra, sp. zn. 2 T/16/2011, zo dňa 31. 1. 2013 v spojení s Uznesením Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1 Tos/16/2013-6208, zo dňa 19. 2. 2013 o predĺžení väzby o deväť mesiacov, teda do 20. 12. 2013 rozhodli a jeho väzba v trestnom konaní vedenom Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 2 T/16/2011 pokračuje. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňom 25. 2. 2013, čím je splnená podmienka podania sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o zásahu do práv sťažovateľa ustanovená § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, pričom porušovanie práv sťažovateľa v dôsledku jeho nezákonnej väzby naďalej trvá. ...

Konštatovanie porušenia práv sťažovateľa a jeho prepustenie z väzby nemožno považovať za dostatočné zadosťučinenie pre sťažovateľa, preto sťažovateľ požaduje priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 30 000 EUR...

Pokiaľ ide o konanie o sťažnosti pred Ústavným súdom SR, sťažovateľ súhlasí s upustením od ústneho pojednávania v zmysle § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde.“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„Základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo na slobodu podľa článku 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Uznesením Okresného súdu Nitra, sp. zn. 2 T/16/2011, zo dňa 30. 1. 2013 v spojení s Uznesením Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1 Tos/16/2013-6208, zo dňa 19. 2. 2013 a konaním Okresného súdu Nitra vedenom pod sp. zn. 2 T/16/2011 porušené boli.

Uznesenie Okresného súdu Nitra, sp. zn. 2 T/16/2001, zo dňa 30. 1. 2013 v spojení s Uznesením Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1 Tos/16/2013-6208, zo dňa 19. 2. 2013 sa zrušuje a Okresnému súdu Nitra sa prikazuje, aby I. H. prepustil neodkladne z väzby na slobodu.

I. H. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 30 000 EUR..., ktoré sú Okresný súd Nitra a Krajský súd v Nitre povinní spoločne a nerozdielne vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Okresný súd Nitra a Krajský súd v Nitre sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť I. H. trovy konania na účet jeho právneho zástupcu Mgr. M. P., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Okresný súd v uznesení sp. zn. 2 T 16/2011 z 30. januára 2013 okrem iného uviedol:
«Obžalovaný I. H. bol vzatý do väzby uznesením Okresného súdu Nitra sp. zn. 33 Tp/54/2009 z 20. 03. 2009 z dôvodov uvedených v § 71 odsek 1 písmeno a), písmeno c) Trestného poriadku, pričom lehota trvania väzby mu začala plynúť od 20. 03. 2009. Obžalovanému bolo uznesením vyšetrovateľa PPZ ÚBOK T. č. PPZ-87/BOK-Z-2008 zo dňa 25. 06. 2008 vznesené obvinenie pre obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 186 odsek 1, odsek 2 písmeno b), odsek 4 písmeno a) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe v ňom uvedenom.

Dňa 16. 02. 2011 bola na súd doručená obžaloba Krajského prokurátora, sp. zn. Kv 48/2008, zo dňa 16. 02. 2011, na obvineného B. Š. a spol. pre obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu podľa § 186 odsek 1, odsek 2 písmeno b), odsek 4 písmeno a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno a), d), f), i) Trestného zákona, sčasti v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona...

Dňa 25.02.2011 súd uznesením sp. zn. 2 T/16/2011 rozhodol o ponechaní obvineného I. H. vo väzbe po podaní obžaloby podľa § 238 odsek 3 Trestného poriadku a zároveň rozhodol o zamietnutí jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1 Tos/8/2011 dňa 03.03.2011. Dňa 04. 04. 2011 bola súdu doručená žiadosť o prepustenie z väzby obžalovaného I. H. o ktorej Okresný súd Nitra rozhodol uznesením, sp. zn. 2 T/16/2011 dňa 29. 04. 2011, toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1 Tos/17/2011 dňa 12. 05. 2011. Obžalovaný dňa 24. 01. 2012 podal opätovne žiadosť o prepustenie z väzby, o ktorej Okresný súd Nitra rozhodol uznesením, sp. zn. 2 T/16/2011 dňa 26. 01. 2012, toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1 Tos/14/2012 dňa 08. 02. 2012. Dňa 09. 08. 2012 bola súdu doručená žiadosť o prepustenie z väzby

obžalovaného I. H. o ktorej Okresný súd Nitra rozhodol uznesením, sp. zn. 2 T/16/2011 dňa 17. 08. 2012, toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1 Tos/101/2012 dňa 03. 10. 2012. Dňa 07. 12. 2012 bola na Okresný súd Nitra doručená žiadosť obžalovaného I. H. o prepustenie na slobodu, ktorú odôvodnil prekročením zákonom stanovenej lehoty trvania väzby. O tejto žiadosti Okresný súd Nitra rozhodoval uznesením sp. zn. 2 T/16/2011, dňa 14. 12. 2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre dňa 08. 01. 2013.

Obžalovaný I. H. na neverejnom zasadnutí k predĺženiu väzby, resp. k jej dôvodnosti uviedol, že namieta porušenie svojho práva na doručovanie návrhu KP na základe, ktorého sa uskutočňuje dnešné neverejné zasadnutie o väzbe, nakoľko tento návrh nedostal. ...

Podľa § 76 odsek 1 Trestného poriadku, väzba v rámci základnej alebo predĺženej lehoty väzby v prípravnom konaní a väzba v konaní pred súdom môže trvať len nevyhnutný čas.

Podľa § 76 odsek 6 písmeno c) Trestného poriadku, celková lehota väzby v prípravnom konaní spolu s väzbou v konaní pred súdom nesmie presiahnuť štyridsaťosem mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin.

Podľa § 76a Trestného poriadku, ak sa vedie trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin, za ktorý možno uložiť trest odňatia slobody na 25 rokov alebo trest odňatia slobody na doživotie, ktoré nebolo možné pre obťažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov skončiť do uplynutia celkovej lehoty väzby v trestnom konaní a prepustením obvineného na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania, môže súd rozhodnúť o predĺžení celkovej lehoty väzby v trestnom konaní na nevyhnutnú dobu, a to aj opakovane. Celková lehota väzby v trestnom konaní spolu s jej predĺžením podľa predchádzajúcej vety však nesmie presiahnuť šesťdesiat mesiacov. ...

Aplikujúc vyššie uvedené zákonné ustanovenia dospel súd k záveru, že formálne podmienky pre rozhodovanie o predĺžení celkovej lehoty trvania väzby sú splnené. Obžalovaný I. H. je stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, za ktorý je možné uložiť trest odňatia slobody na 20 rokov až 25 rokov alebo trest odňatia slobody na doživotie. Lehota väzby u obžalovaného začala plynúť 20. 03. 2009, preto je možné na jej predĺženie použiť ustanovenie § 76a Trestného poriadku, ktoré bolo zavedené zákonom číslo 97/2009 Z. z.

Obžalovaný I. H. bol vzatý do väzby právoplatným uznesením Okresného súdu Nitra sp. zn. 33 Tp/54/2009 zo dňa 20. 03. 2009 na základe Európskeho zatýkacieho rozkazu vydaného Okresným súdom Nitra z dôvodov uvedených v § 71 odsek 1 písmeno a), písmeno c) Trestného poriadku, pričom lehota trvania väzby mu začala plynúť od 20. 03. 2009. Súdna lehota väzby mu začala plynúť podaním obžaloby dňa 16. 02. 2011. Celková lehota väzby v trestnom konaní v trvaní 48 mesiacov plynúca od 20. 03. 2009 uplynie obžalovanému 20. 03. 2013. ...

Podľa názoru súdu vychádzajúc z genézy prejednávanej trestnej veci, vec obžalovaného I. H. a spol. možno jednoznačne označiť túto vec ako obťažnú. Jej obťažnosť spočíva nielen v zložitosti, komplikovanosti a tým aj časovej náročnosti náležitého zistenia skutkového stavu veci v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie (§ 2 ods. 10 Tr. poriadku), ale tiež v počte obžalovaných a následnej realizácii ich procesných práv. Obžaloba bola podaná na deviatich obžalovaných, z ktorých traja boli vo väzbe, jeden vo výkone trestu odňatia slobody (t. č. vo väzbe v inej trestnej veci) a piati boli stíhaní na slobode. Rozsah spisového materiálu presiahol k dnešnému dňu viac ako 6.000 strán. Súd pre zabezpečenie plynulého priebehu trestného konania o podanej obžalobe ustanovil obžalovaným náhradných obhajcov, následne predbežne prejednal obžalobu dňa 29. apríla 2011... a nariadil hlavné pojednávanie na každý mesiac kalendárneho roka 2011 v rozsahu troch dní v mesiaci až do decembra 2011. Niektoré nariadené termíny hlavných pojednávanií boli postupne zmarené predložením dokladov o práceneschopnosti obžalovaných (B. Š., P. P., T. M.). V decembri 2011 nariadil súd nové termíny hlavných pojednávanií na každý mesiac až do mesiaca júl 2012 v rozsahu troch dní na každý mesiac. Ani počas tohto obdobia sa súdu nepodarilo vykonať a ukončiť vo veci nariadené dokazovanie, pretože obžalovaný B. Š. trval na osobných výsluchoch všetkých svedkov vypočutých v prípravnom konaní a súd zároveň realizoval návrhy obžalovaných a obhajcov na doplnenie dokazovania, ktoré títo postupne a priebežne navrhovali. V mesiaci júl 2012 súd nariadil termíny hlavných pojednávanií do mesiaca december 2012 v rozsahu dvoch dní na každý mesiac a pokračoval vo vykonávaní rozsiahleho dokazovania. Opätovne aj v priebehu roku 2012 boli niektoré termíny hlavných pojednávanií zmarené z dôvodu práceneschopnosti obžalovaných a tiež námietok zaujatosti a návrhov na odňatie a prikázanie veci, o ktorých opätovne musel rozhodnúť Najvyšší súd Slovenskej republiky. Súd v súvislosti s predkladaním náhle a neočakávane vzniknutých

práceschopností vždy požadoval stanovisko ošetrojúceho lekára a požiadal príslušné inštitúcie o vykonanie dohľadu nad dodržiavaním liečebného režimu, avšak nezistil skutočnosti oprávňujúce vyvodiť záver o porušení liečebného režimu obžalovanými a prípadnom marení úkonov v trestnom konaní. V priebehu roku 2012 obžalovaní (D. H., I. H.) predložili súdu námietky zaujatosti a návrhy na odňatie a prikázanie veci, ktoré boli predložené na rozhodnutie na Najvyšší súd Slovenskej republiky. V priebehu hlavného pojednávania súd vypočul niekoľko desiatok svedkov, oboznámil niekoľko desiatok znaleckých posudkov a stovky listinných dôkazov. V decembri 2012 súd nariadil termín hlavného pojednávania na dni od 14. 01. 2013 do 01. 02. 2013, ktorý bol opätovne zmarený v dôsledku práceschopnosti obžalovaného (T. M.), po ukončení jeho práceschopnosti súd nemohol v prejednávani veci pokračovať pre hospitalizáciu obžalovaného I. H., ktorý začal dňa 02. 01. 2013 protestnú hladovku z dôvodu, že súd zamietol jeho návrhy na vykonanie niektorých dôkazov a jeho zdravotný stav v dôsledku hladovky si vyžiadal jeho hospitalizáciu v Nemocnici pre obvinených a odsúdených v T. kde sa toho času stále nachádza. V tejto súvislosti súd poukazuje na skutočnosť, že vzhľadom na podmienky ustanovené v § 252 odsek 3 Trestného poriadku nie je možné vo veci konať v neprítomnosti obžalovaných a zároveň obžalovaný I. H. nedal súdu súhlas na konanie v jeho neprítomnosti a o takýto postup súd ani výslovne nepožiadaval. Súd pri prejednaní tejto väzobnej veci konal v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku prednostne a urýchlene, bez prietahov a prekážok na strane súdu. ...

Vzhľadom na horeuvedené nie je možné ukončiť trestné stíhanie rozhodnutím vo veci samej do uplynutia celkovej lehoty väzby do 20. 03. 2013, nemožno však vylúčiť ani konanie na odvolacom súde v prípade podania opravného prostriedku niektorou z procesných strán. V takom prípade je potrebné počítať s nemalým časovým priestorom na naštudovanie spisového materiálu v naznačenom rozsahu.

Súd je súčasne toho názoru, že prepustením obžalovaného I. H. na slobodu by mohlo dôjsť k podstatnému sťaženiu dosiahnutia účelu trestného konania. V zmysle zavedenej judikatúry (napr. 24/1999, zošit č. 2/1999, str. 14) prvoradým „účelom trestného konania“ (ktorého zmarenie alebo podstatné sťaženie hrozí v dôsledku prepustenia obžalovaného z väzby na slobodu) je v súlade so zákonom odhaliť páchatel'a (skutku, ktorý napĺňa znaky) trestného činu, vyšetriť tento skutok a postaviť páchatel'a pred súd, ktorý rozhodne o jeho

vine alebo nevine. V prípade uznania viny - uloženie trestu (alebo ochranného opatrenia alebo oboje), eventuálne upustenie od potrestania a zaistiť výkon uloženého trestu (prípadne aj ochranného opatrenia, ak bolo uložené). Uvedenému predpokladu v prejednávanej veci nasvedčuje tá istá skutočnosť, ktorá odôvodňuje i existenciu dôvodov väzby uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 písm. a), resp. písmeno c) Trestného poriadku. To jest, že naďalej existuje obava, že by obžalovaný I. H. mohol ujsť alebo sa skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo hroziacemu vysokému trestu. Táto obava vyplýva zo skutočnosti že obžalovanému hrozí vysoký trest (20 rokov až 25 rokov odňatia slobody, resp. trest odňatia slobody na doživotie) a tiež z okolností zadržania obžalovaného mimo územia Slovenskej republiky na Európsky zatýkací rozkaz s falošnými osobnými dokladmi, čo je konkrétna skutočnosť, ktorá obavu súdu podporuje. Skutočnosť, ktorú na svoju obhajobu uvádzal obžalovaný, že v čase zadržania nemeckými orgánmi bol už na ceste na Slovensko, nesvedčí o tom, že sa trestnému stíhaniu nevyhýbal. ...

Súčasne by prepustenie obžalovaného I. H. z väzby bolo v rozpore s účelom trestného konania aj preto, lebo i naďalej existuje obava, že by mohol pokračovať v páchaní trestnej činnosti obdobnej povahy. Táto obava ani doposiaľ vykonaným dokazovaním nebola zoslabená, nakoľko obžalovaný je súčasne trestne stíhaný aj v konaní, ktoré prebieha na Okresnom súde Trnava pre obzvlášť závažný zločin vraždy spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 145 odsek 1, odsek 2 písmeno a), písmeno b) Trestného zákona a iné závažné trestné činy na čo súd poukazuje, rešpektujúc zásadu prezumpcie neviny, avšak táto skutočnosť má výpovednú hodnotu vo vzťahu k jeho predchádzajúcemu spôsobu života.

Hoci takýto dôvod (pokračovanie v páchaní trestnej činnosti) ako „zmarenie účelu trestného konania“ vyššie uvedený judikát priamo neuvádza, je možné z jeho znenia vyvodiť, že okrem naznačeného prvoradého účelu trestného konania má trestné konanie aj ďalšie, hoci bližšie nešpecifikované ciele (napr. ochrana spoločnosti). Podľa názoru súdu je takýmto cieľom aj zabránenie v páchaní ďalšej trestnej činnosti, potvrdením čoho je existencia tzv. preventívnej väzby (§ 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku).

Z uvedených dôvodov dospel súd k záveru, že sú splnené zákonné podmienky na predĺženie lehoty väzby u obžalovaného I. H. Vo vzťahu k dĺžke predĺženia celkovej lehoty väzby súd poukazuje na ustanovenie § 76a Trestného poriadku, v zmysle ktorého o predĺžení celkovej lehoty väzby možno rozhodnúť aj opakovane. Z uvedeného možno

dôvodiť, že v poradí prvé predĺženie celkovej doby väzby by zrejme nemalo využívať maximálne prípustnú dobu väzby, teda 60 mesiacov.

Preto súd predĺžil celkovú lehotu väzby obžalovaného I. H. o deväť mesiacov, teda do 20. 12. 2013, ktorú dobu považuje za dostatočnú na meritórne rozhodnutie vo veci i na prípadné odvolacie konanie, pričom na tento účel nariadil vo veci termíny hlavných pojednávaní až do decembra 2013, a to tak, že tieto sú určené na každý pracovný piatok v príslušnom kalendárnom mesiaci a pre prípad štátneho sviatku alebo dňa pracovného pokoja ktorý pripadol na piatok, je termín nariadený na stredu.

K námietke obžalovaného I. H., že mu nebol doručený návrh Krajskej prokuratúry na predĺženie celkovej lehoty väzby, dáva súd do pozornosti ustanovenie § 76a Trestného poriadku, z ktorého dikcie takáto podmienka, podať návrh, nevyplýva. O predĺžení lehoty väzby podľa § 76a Trestného poriadku rozhoduje senát na neverejnom zasadnutí, za účasti procesných strán...

V súvislosti s použitím § 76a Trestného poriadku, súd poukazuje na prechodné ustanovenie k § 76a Trestného poriadku: podľa § 567e Trestného poriadku, z ktorého vyplýva, že ustanovenie § 76a Trestného poriadku sa použije aj na lehotu väzby, ktorá začala plynúť pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, vrátane lehoty väzby v konaní pred súdom podľa § 78 odsek 1 Trestného poriadku v znení účinnom do 31. 01. 2009. Nepoužije sa však v prípade, ak by sa mala predĺžiť lehota väzby v prípravnom konaní.»

Krajský súd napadnuté rozhodnutie odôvodnil takto:

«Horeuvedeným uznesením Okresný súd Nitra (ďalej len súd I. stupňa) podľa § 76a Tr. por. predĺžil celkovú lehotu väzby u obžalovaného I. H. (ďalej len „obžalovaný“) o 9 mesiacov, teda do 20. 12. 2013. ...

Nadriadený súd postupom podľa citovaného zákonného ustanovenia zistil, že súd I. stupňa pri skúmaní či sú v danej veci splnené všetky formálne a materiálne podmienky na postup v zmysle § 76a Tr. por., postupoval správne.

V podrobnom odôvodnení napadnutého uznesenia, ktoré zodpovedá § 176 ods. 2 Tr. por. uviedol správne právne úvahy, ktorými sa riadil a ktoré majú svoj základ v trestnom spise. Prioritne dospel k správne záveru, že u obžalovaného aj v danom štádiu trestného

stíhania sú dané dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a, písm. c/ Tr. por., vzhľadom na trvajúcu existenciu konkrétnych skutočností odôvodňujúcich u obžalovaného obavu z konaní tam uvedených.

Správne prihliadol na všetky rozhodné skutočnosti majúce svoj pôvod v okolnostiach prípadu, stavu súčasného ako aj budúceho dokazovania. Rovnako správne prihliadol aj na dôvody na strane obžalovaného, vrátane jeho správania (hladovka), ktorým takto reagoval na to, že súd zamietol jeho návrhy na vykonanie dôkazov. V tejto súvislosti nadriadený súd zdôrazňuje, že na jednej strane je právom procesnej strany vrátane obžalovaného navrhnúť dôkazy, na druhej strane, tomu zodpovedá právo súdu nezávisle a nestranne rozhodnúť o tom, či navrhované dôkazy vykoná alebo nie. Do takejto právomoci súdu nie je možné zasahovať žiadnym spôsobom, a to ani hladovkou, ktorá je v prípade obžalovaného kontraproduktívna, pretože neprítomnosť obžalovaného na hlavnom pojednávaní z tohto dôvodu bráni súdu vo vykonávaní dôkazov. Takto dochádza k prietahom v konaní spôsobených obžalovaným. Práva obžalovaného v trestnom konaní prioritne stanovuje Trestný poriadok vo svojich ustanoveniach (najmä § 34 Tr. por.) a medzi nimi sa nenachádza „právo na hladovku“. Je potrebné v tejto súvislosti zdôrazniť, že obžalovaný nemá len práva, ale aj povinnosti.

Súd I. stupňa po zistení splnenia formálnych podmienok sa správne zaoberal aj skúmaním materiálnych podmienok, keď správne zistil, že vec je obtiažna a zo závažných dôvodov, na ktoré poukázal ju nie je možné skončiť do uplynutia celkovej lehoty väzby, t. j. do 20. 03. 2013. Zároveň správne zistil, že prepustením obžalovaného na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania.

Nadriadený súd ďalej zistil, že súd I. stupňa v danej veci postupuje v súlade s ustanovením § 2 ods. 6 Tr. por. a predĺžená celková lehota väzby zodpovedá aj termínom hlavných pojednávaní, ktoré vo veci určil. ...»

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

1. Na rozhodnutie o tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti rozhodnutiu okresného súdu sp. zn. 2 T 16/2011 z 30. januára 2013, nie je daná právomoc ústavného súdu.

Z ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústava rozdeľuje ústavnú ochranu základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany týmto právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy; I. ÚS 225/03, III. ÚS 181/04, III. ÚS 345/04).

Tým je zároveň vo vzťahu voči okresnému súdu vylúčená právomoc ústavného súdu. Treba tiež poznamenať, že možnosť podať sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu

sťažovateľ aj využil. Ústavný súd preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. Vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu krajského súdu sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 124/03, I. ÚS 88/07, III. ÚS 261/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 225/03, III. ÚS 181/04, III. ÚS 345/04, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

a) Sťažovateľ namieta „*legimititu jeho väzby ako výrazného zásahu do jeho osobnej slobody*“ a „*chybne*“ stanovený dátum, od ktorého reálne začala plynúť lehota jeho väzby.

K tomu ústavný súd poznamenáva, že touto námietkou sťažovateľa sa ústavný súd zaoberal v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 225/2013 a rozhodol o nej uznesením zo 17. apríla 2013.

b) Sťažovateľ namieta aj „*nezákonnosť jeho ďalšieho trvania väzby nad prípustnú celkovú lehotu väzby*“ a trvanie väzby od 7. decembra 2012.

Ústavný súd zistil, že o väzbe trvajúcej od 7. decembra 2012 rozhodoval okresný súd uznesením sp. zn. 2 T 16/2011 zo 14. decembra 2012. O sťažnosti sťažovateľa proti tomuto uzneseniu rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 1 Tos 135/2012 z 8. januára 2013.

Uvedené konania však nie sú predmetom sťažnosti doručenej ústavnému súdu 24. apríla 2013.

3. Sťažovateľ tvrdí, že krajský súd v namietanom rozhodnutí porušil jeho základné práva tým, že tam, „*kde zákon (§ 76 ods. 3 Tr. por. a § 192 ods. 4 Tr. por.) jednoznačne upravuje lehoty v rámci ktorých je prvostupňový a druhostupňový súd povinný o väzbe rozhodnúť*“, zákon nedodrжал.

Podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku súd alebo sudca pre prípravné konanie rozhodne o väzbe alebo o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby v prípravnom konaní tak, aby v prípade podania sťažnosti proti rozhodnutiu mohol byť spis predložený nadriadenému súdu najneskôr päť pracovných dní pred uplynutím lehoty, ktorá by bola lehotou väzby v prípravnom konaní alebo pred uplynutím lehoty väzby v prípravnom konaní; nadriadený súd rozhodne do uplynutia lehoty, ktorá by bola lehotou väzby v prípravnom konaní alebo lehoty, ktorá sa má predĺžiť, inak predseda senátu nadriadeného súdu prepustí obvineného z väzby na slobodu písomným príkazom, ktorý musí byť primerane odôvodnený. Predĺžiť lehotu väzby možno len vtedy, ak návrh podľa odseku 2 bol podaný včas a ak nebolo možné pre obťažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov trestné stíhanie skončiť a prepustením obvineného na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo

podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania. Predĺženie lehoty väzby môže trvať až sedem mesiacov, lehota väzby v prípravnom konaní však nesmie presiahnuť dĺžku podľa odseku 7.

Podľa § 76 ods. 6 Trestného poriadku celková lehota väzby v prípravnom konaní spolu s väzbou v konaní pred súdom nesmie presiahnuť

- a) dvanásť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre prečin,
- b) tridsaťšesť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre zločin,
- c) štyridsaťosem mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin.

Z lehoty uvedenej v odseku 6 pripadá na prípravné konanie najviac

- a) sedem mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre prečin,
- b) devätnásť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre zločin,
- c) dvadsaťpäť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin.

Podľa § 76a Trestného poriadku, ktorý bol zavedený zákonom č. 97/2009 Z. z. a nadobudol účinnosť 11. marca 2009, ak sa vedie trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin, za ktorý možno uložiť trest odňatia slobody na 25 rokov alebo trest odňatia slobody na doživotie, ktoré nebolo možné pre obťažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov skončiť do uplynutia celkovej lehoty väzby v trestnom konaní a prepustením obvineného na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania, môže súd rozhodnúť o predĺžení celkovej lehoty väzby v trestnom konaní na nevyhnutnú dobu, a to aj opakovane. Celková lehota väzby v trestnom konaní spolu s jej predĺžením podľa predchádzajúcej vety však nesmie presiahnuť šesťdesiat mesiacov.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ bol vzatý do väzby uznesením okresného súdu sp. zn. 33 Tp/54/2009 z 20. marca 2009. Uznesením sp. zn. 2 T 16/2011 z 25. mája 2011 okresný súd rozhodol o ponechaní obvineného vo väzbe po podaní obžaloby.

O predĺžení väzby sťažovateľa do 20. decembra 2013 rozhodol uznesením sp. zn. 2 T 16/2011 z 30. januára 2013. Sťažovateľ hneď po jeho vyhlásení uznesenie okresného súdu napadol sťažnosťou.

O sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu z 30. januára 2013 rozhodol krajský súd uznesením z 19. februára 2013.

V prípravnom konaní teda väzba trvala 23 mesiacov. Súdna väzba podľa rozhodnutia okresného súdu v spojení s rozhodnutím krajského súdu nepresiahne lehotu 60 mesiacov. Konajúci súd postupoval zákonným spôsobom a v žiadnom prípade tak svojím rozhodnutím nemohol zasiahnuť do základných práv sťažovateľa.

Ústavný súd sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia krajského súdu, podľa ktorého okresný súd «uviedol správne právne úvahy, ktorými sa riadil a ktoré majú svoj základ v trestnom spise. Prioritne dospel k správne záveru, že u obžalovaného aj v danom štádiu trestného stíhania sú dané dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a, písm. c/ Tr. por., vzhľadom na trvajúcu existenciu konkrétnych skutočností odôvodňujúcich u obžalovaného obavu z konaní tam uvedených.

Správne prihliadol aj na dôvody na strane obžalovaného, vrátane jeho správania (hladovka), ktorým takto reagoval na to, že súd zamietol jeho návrhy na vykonanie dôkazov. V tejto súvislosti nadriadený súd zdôrazňuje, že na jednej strane je právom procesnej strany vrátane obžalovaného navrhnúť dôkazy, na druhej strane tomu zodpovedá právo súdu nezávisle a nestranne rozhodnúť o tom, či navrhované dôkazy vykoná alebo nie. Do takejto právomoci súdu nie je možné zasahovať žiadnym spôsobom, a to ani hladovkou, ktorá je v prípade obžalovaného kontraproduktívna, pretože neprítomnosť obžalovaného na hlavnom pojednávaní z tohto dôvodu bráni súdu vo vykonávaní dôkazov. Takto dochádza k prieťahom v konaní spôsobených obžalovaným. Práva obžalovaného v trestnom konaní prioritne stanovuje Trestný poriadok vo svojich ustanoveniach (najmä § 34 Tr. por.) a medzi nimi sa nenachádza „právo na hladovku“. Je potrebné v tejto súvislosti zdôrazniť, že obžalovaný nemá len práva, ale aj povinnosti.»

K sťažovateľovej námietke, že „legitímne očakával svoje prepustenie najneskôr 20.3.2013, avšak väzba sťažovateľa ďalej pokračuje“, ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľ mohol legitímne očakávať iba to, že jeho žiadosti o prepustenie z väzby preskúma nezávislý súd zriadený zákonom, ktorý bude rozhodovať v súlade s platnými

hmotnými a procesnými predpismi. Do legitímneho očakávania v žiadnom prípade nepatrí očakávanie, že z väzby bude prepustený podľa jeho predstáv.

Ústavný súd po ústavnom prieskume napadnutého rozhodnutia krajského súdu konštatuje, že z jeho odôvodnenia vo vzťahu k zákonom predpokladanému ďalšiemu zotrvaní sťažovateľa vo výkone väzby nevyplýva nič, čo by signalizovalo arbitrárny alebo zjavne neopodstatnený výklad relevantnej zákonnej úpravy vo veci konajúcimi súdmi vrátane právnej úpravy práva na slobodu a bezpečnosť podľa dohovoru s dôsledkom porušenia sťažovateľom označených práv a jeho ďalším nezákonným zotrvaním vo výkone väzby. Ústavný súd teda konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia Trestného poriadku podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné.

Ústavný súd je preto toho názoru, že namietanému uzneseniu krajského súdu sp. zn. 1 Tos 16/2013 z 19. februára 2013, ktorým bola zamietnutá sťažovateľova sťažnosť proti prvostupňovému rozhodnutiu o predĺžení väzby do 20. decembra 2013, nemožno vytknúť pochybenia, ktoré by signalizovali príčinnú súvislosť s prípadným porušením sťažovateľom označených práv, preto ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd nemohol zaoberať ďalšími návrhmi sťažovateľa.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. júna 2013